

Dokumentin sisältö

1 Esittelijä

2 Valmisteluaikataulu

3 Nykytilan kuvaus

4 Ehdotettu päätösesitys

5 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelu

6 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelusta

7 Päätösvaihtoehtojen vertailu

8 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta

9 Päätösesitys

10 Päätösesityksen hyväksyjät

1 Esittelijä

Varhaiskasvatusvastaava Meeri Halonen

2 Valmisteluajataulu

Voimaantulo 1.8.2026

3 Nykytilan kuvaus

Ristijärven kunnanhallituksen 26.2.2024 päätöksen mukaisesti vuorohoito on järjestetty 1.4.2024 lähtien ostopalveluna Paltamon kunnalta. Vuorohoitoa tarvitseville lapsille on osoitettu varhaiskasvatuspaikka Kontiomäen päiväkoti Mesikämmenestä. Päiväkoti Saukonsilmu on avoinna arkipäivisin klo 6.00-17.30 välillä ennakkoon tehtyjen hoitoaikavarausten perusteella.

4 Ehdotettu päätösesitys

Vuorohoidon tarve on lisääntymässä asiakasperheille joulukuussa 2025 tehdyn kyselyn ja alkuvuoden 2026 uusien varhaiskasvatustakemusten perusteella. Vuorohoidon lisääntymisen takia järjestämisvaihtoehtojen uudelleen tarkasteleminen on ajankohtaista.

5 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelu

Vaihtoehto	Kuvaus
Vuorohoidon ostopalvelu Paltamosta jatkuu.	Saukonsilmu on avoinna arkipäivisin klo 6.00-17.30 välillä ennakkoon varattujen hoitoaikojen mukaan. Ilta-, yö- ja viikonloppuhoito sekä arkipyhinä tapahtuva hoito järjestetään Kontiomäen päiväkoti Mesikämmenessä. Saukonsilmun kesäsulusta kunnanhallitus tekee päätöksen vuosittain. Saukonsilmun kesäsulku toteutuu neljän viikon ajan heinäkuussa, ja kyseiselle ajalle keskitetään henkilöstön lomia. Sulkuajan varahoitopaikka osoitetaan Paltamosta, jossa Kontiomäen päiväkoti ja Männynkävyn päiväkoti Paltamon keskustassa ovat auki heinäkuussa vuorovuosin.
Vuorohoito järjestetään omana toimintana.	Päiväkoti Saukonsilmu toimii laajennetulla aukioloajalla vuorohoitoon oikeutetuille lapsille ennalta varattujen hoitoaikojen mukaisesti klo 5.00 ja 23.00 välillä tarvittaessa myös viikonloppuina ja arkipyhinä. Muutoin varhaiskasvatusta järjestetään ma-pe klo 6.00-17.30 välisenä aikana huoltajien työstä tai opiskelusta johtuvien aikojen mukaisesti ennalta varattujen hoitoaikojen mukaan. Kaikille lapsille avoin subjektiivinen varhaiskasvatusoikeus on ma-pe klo 8.00-15.00.

6 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelusta

7 Päätösvaihtoehtojen vertailu

Vaikutuskohde	Vuorohoidon ostopalvelu Paltamosta jatkuu.	Vuorohoito järjestetään omana toimintana.
Ihminen/Asukas		
Hyvinvointi, terveys ja terveyserot Lyhyt aikaväli Pitkä aikaväli Kuvaus	 <div style="text-align: center;">-1</div> <div style="text-align: center;">-1</div> Katso Näkökulma: Lapset ja nuoret.	 <div style="text-align: center;">1</div> <div style="text-align: center;">1</div> Katso Näkökulma: Lapset ja nuoret.
Liikkuminen ja liikunta Lyhyt aikaväli Pitkä aikaväli Kuvaus	 <div style="text-align: center;">0</div> <div style="text-align: center;">0</div> Liikunta ja lasten ohjaaminen liikkuvaan elämäntapaan kuuluu normaaliin varhaiskasvatuksen toimintaan. Toteutetaan sekä Ristijärven että Paltamon päiväkodeissa. Ei vaikutusta kummassakaan vaihtoehdossa. Autolla lapsen kuljettaminen Paltamoon hoitoon on ainoa vaihtoehto.	 <div style="text-align: center;">0</div> <div style="text-align: center;">0</div> Hyötyliikunnan mahdollisuus kodin ja päiväkodin välillä parempi on kuntakeskuksessa asuvilla perheillä. Toisaalta sivukylillä asuvien lasten kuljetukset on hoidettava autoilla.
Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo mm. sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen ja kieliryhmiin liittyen Lyhyt aikaväli	 <div style="text-align: center;">-1</div>	 <div style="text-align: center;">1</div>

<p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p style="text-align: center;">-1</p> <p>Osalla Ristijärven perheistä on pitkä kuljetusmatka Kontimäkeen/Paltamoon. Kaikkien vanhempien työmatka ei suuntaudu Paltamon/Kajaanin/Sotkamon suuntaan. Kaikilla perheillä ei ole lapsen kuljetusmahdollisuutta toiselle paikkakunnalle.</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p>Kaikilla Ristijärven lapsilla on parempi mahdollisuus varhaiskasvatukseen osallistumiseen lyhyempien kuljetusmatkojen vuoksi. Kyselyn mukaan vuorohoitoa tarvitsevia lapsia olisi enemmän, jos vuorohoito järjestettäisiin Ristijärvellä.</p>
<p>Osallisuus, yhteisöllisyys ja vaikuttamismahdollisuudet</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p style="text-align: center;">-1</p> <p style="text-align: center;">-1</p> <p>Jos lapsi on vuorohoidossa toisessa kunnassa, hän ei tutustu oman kunnan lapsiin, mikä voi heikentää kaverisuhteiden muodostumisen mahdollisuutta.</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p>Lapsi tutustuu ja voi luoda kaverisuhteita oman kunnan toisiin lapsiin.</p>
<p>Turvallisuus</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p style="text-align: center;">-1</p> <p style="text-align: center;">-1</p> <p>Lapsen etu on, että hänellä on pysyvä varhaiskasvatuspaikka. Lapsen edun mukaista on, että tarvitessaan vuorohoitoa hän on kokonaan vuoropäiväkodissa. Lapsia on kulkenut ilta- ja viikonloppuhoidossa Paltamossa.</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p style="text-align: center;">1</p> <p>Lapsen etu on, että hänellä on pysyvä varhaiskasvatuspaikka.</p>

<p>Työllisyys ja toimeentulo</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Pitkät kuljetusmatkat voivat olla perheille taloudellinen este. Vuorohoidon järjestäminen toisessa kunnassa voi vähentää ristijärveläisten vanhempien monipuolisempia työllistymismahdollisuuksia.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Vuorohoidon järjestäminen kotikunnassa voi monipuolistaa vanhempien työllistymismahdollisuuksia ja kohentaa perheiden toimeentuloa.</p>
<p>Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus sekä digitaalinen esteettömyys</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Vuorohoidon ostopalvelu Paltamosta on kaikkien saatavilla, mutta ei kaikkien saavutettavissa.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Lähellä järjestetty on todennäköisesti helpommin saavutettavissa kuntalaisille.</p>
Ympäristö		
<p>Ilmasto ja hiilijalanjälki</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p>	<p>-1</p> <p>-1</p>	<p>0</p> <p>0</p>

<p>Kuvaus</p>	<p>Pitkät kuljetusmatkat kunkin perheen omalla autolla eivät ole ekologisesti kestävä malli. Lasten hoitoajat perustuvat huoltajien työaikoihin ja työmatkoihin käytettyyn aikaan, mistä syystä julkisen liikenteen käyttö tai kimpakyydit eivät ole mahdollisia.</p>	<p>Kuntakeskuksessa asuvien perheiden huoltajat voivat tuoda lapsen esimerkiksi pyörällä päiväkotiin, mutta sivukylillä asuvat perheet kuljettavat edelleen autoilla.</p>
<p>Ihmisten elinolot</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Vuorohoidon jatkuminen Paltamossa voi olla vanhemmille joko työmahdollisuuksia edistävä tai heikentävä riippuen siitä, missä päin kuntaa asutaan ja mihin päin työmatka suuntautuu.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Sivukylillä asuvilla perheillä on parempi mahdollisuus ottaa vastaan vuorotyötä. Kotikunnassa järjestetty vuorohoito on paremmin saavutettavissa.</p>
<p>Ympäristön terveellisyys/hyvinvointivaikutukset, viihtyisyys ja turvallisuus, virkistyskäyttö</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p>	<p>0</p> <p>0</p>
<p>Maaperä, vesistöt, luonnonvarat ja luonnon monimuotoisuus</p> <p>Lyhyt aikaväli</p>	<p>0</p>	<p>0</p>

Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus		
Maaseutu- ja kulttuurimaisema, kaupunkikuva ja kulttuuriperintö		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus		
Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus		
Varautuminen ja huoltovarmuus		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus		
Organisaatio ja henkilöstö		
Strategian toteutuminen		

Lyhyt aikaväli	-1	1
Pitkä aikaväli	-1	1
Kuvaus	Kuntastrategian tavoite "Palvelujen saavutettavuus vauvasta vaariin" ei välttämättä toteudu kaikkien kuntalaisten osalta, jos vuorohoito jatkuu Paltamossa.	Omana toimintana järjestetty vuorohoito vastaa kuntastrategian "Palvelujen saavutettavuus vauvasta vaariin" tavoitetta.
Muutokset johtamisjärjestelmään sekä toimivalta ja vastuunjakomuutokset		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus	Ei muutosta nykytilanteeseen.	Ei muutoksia nykytilanteeseen.
Organisaation tehtävien määrä, laatu ja menettelytavat		
Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	0	1
Kuvaus	Vuorohoidon järjestämisestä vastuu säilyy kunnalla, mutta käytännön toteuttaminen on ulkoistettu. Saukonsilmun henkilöstön työajat jatkuvat nykyisellään arkipäivisin. Ei muutosta nykyiseen.	Saukonsilmu on auki laajennetulla aukioloajalla. Varhaiskasvatuksen henkilöstö tekee kaksivuorotyötä, mukaan lukien viikonloput ja arkipyhät.
Henkilöstön määrä, asema ja osallisuus		

<p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Jatkuu entisellään.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Henkilöstön määrä voi kasvaa. Henkilöstöllä mahdollisuus vaikuttaa työvuorosuunnitteluun.</p>
<p>Henkilöstön työkyky, hyvinvointi, turvallisuus, osaaminen ja yhdenvertaisuus</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Ei muutosta nykytilanteeseen.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Ei vaikutusta henkilöstön työkykyyn tai osaamiseen. Toimivalla työvuorosuunnittelulla voidaan tukea henkilöstön yhdenvertaisuutta ja jaksamista.</p> <p>Turvallisuus: Yksin työskentely voi lisääntyä.</p>
<p>Organisaation raportointi-, viestintä-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet sekä kielelliset velvollisuudet</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Ei muutosta nykytilanteeseen.</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Ei muutosta nykytilanteeseen.</p>

<p>Kumppanuudet: hyvinvointialue/kunta, järjestöt, yritykset ja yhteisöt</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Ei muutosta nykytilanteeseen.</p>	<p>0</p> <p>0</p>
Talous ja elinvoima		
<p>Organisaation talouden kestävyys</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Vuorohoidon tarve määrittää ostopalvelun kustannukset. Tämänhetkisen tiedon mukaan vuorohoidon tarve lisääntyy. Säännöllisesti vuorohoitoa tarvitsevia lapsia on 5. Tehtyjen kustannusvertailujen perusteella ostopalvelun kulut olisivat 52 751,60 euroa / 11 kk (kesäsulku heinäkuussa). Laskelmien mukaan säästöä kertyisi n. 8677 euroa vuodessa ostopalvelun jatkamisesta verrattuna omana toimintana toteuttamiseen.</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Tehtyjen kustannuslaskemien mukaan vuorohoidon järjestäminen omana toimintana aiheuttaisi lisäkuluja 61 429 euroa / 12kk. Laskelmassa on huomioitu, että Saukonsilmu olisi auki ympäri vuoden.</p> <p>Vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrä voi kasvaa, millä on vaikutus kustannuksiin.</p> <p>Tämän hetken tiedossa olevan vuorohoidon tarpeen mukaan tehtyjen laskelmien mukaan omana toimintana järjestettynä kustannukset olisivat korkeammat. Laskelmassa on huomioitu, että Saukonsilmu olisi auki 12 kk.</p>
<p>Väestöryhmien sekä kotitalouksien asema ja käyttäytyminen</p>		

Lyhyt aikaväli	-1	1
Pitkä aikaväli	-1	1
Kuvaus	<p>Arkipäivisin työskentelevien huoltajien kohdalla ei vaikutusta entiseen. Vuorotyötä tekevät huoltajat joko kuljettavat lapsensa Paltamoon tai järjestävät hoitoasian muulla tavoin. Järjestelyllä on mahdollinen vaikutus lapsiperheiden Ristijärvelle muuttohalukkuuteen ja Ristijärvellä pysymiseen.</p>	<p>Vuorohoidon järjestäminen kotikunnassa useissa tapauksissa sujuvoittaa lasten kuljettamista päiväkotiin. Mahdollistaa vuorotyön tekemisen kotikunnassa, vaikka huoltajalla ei olisi autoa käytössään.</p> <p>Mahdollisesti houkuttelee lapsiperheitä muuttamaan Ristijärvelle ja pysymään Ristijärvellä.</p>
Yritysten toimintamahdollisuudet ja niiden välinen kilpailu sekä markkinoiden toimivuus		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus		
Elinvoima		
Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	0	1
Kuvaus		<p>Mitä laajemmin palvelut on kunnassa järjestetty, sitä elinvoimaisempaa kunta pysyy.</p>

Tuottavuus		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus		
Palvelutuotannon ja elinkeinorakenteen muutos		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus		
Lapset ja nuoret		
Vaikutukset johonkin tiettyyn lasten tai nuorten (erityis-)ryhmään, kuten haavoittuvassa asemassa olevat lapset		
Lyhyt aikaväli	-1	1
Pitkä aikaväli	-1	1

<p>Kuvaus</p>	<p>Lapsen edun mukaista on, että hoito järjestetään yhdessä päiväkodissa. Jos vuorohoito järjestetään ostopalveluna, vuorohoitoa tarvitseva lapsi sijoittuu vuorohoitoa tarjoavaan päiväkotiin kokoaikaisesti. Näin on toimittu alle 3-vuotiaiden kohdalla. Isompia lapsia on kulkenut ilta- ja viikonloppuhoidossa Paltamossa.</p>	<p>Varhaiskasvatus järjestetään Ristijärvellä kaikille lapsille riippumatta hoitoajoista.</p>
<p>Lasten tai nuorten tasapainoinen kasvu ja kehitys, kuten myönteinen itsetunto, sosiaaliset taidot sekä oppimisedellytysten kehittyminen</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Lapsen pysyvä varhaiskasvatuspaikka on yksi tekijä tasapainoisen kasvun ja kehityksen, myönteisen itsetunnon, sosiaalisten taitojen sekä oppimisedellytysten kehittymisen näkökulmasta.</p> <p>Jos lapsi on vuorohoidossa toisessa kunnassa, hän ei tutustu oman kunnan lapsiin, mikä voi heikentää kaverisuhteiden muodostumisen mahdollisuutta.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Pysyvä varhaiskasvatuspaikka mahdollistaa lapsen tutustumisen toisiin kunnan lapsiin, mikä mahdollistaa kaverisuhteiden muodostumisen. Pysyvä varhaiskasvatuspaikka edesauttaa lapsen tasapainoista kasvua ja kehitystä sekä myönteisen itsetunnon ja oppimisedellytysten muodostumista.</p>
<p>Lasten ja nuorten asuminen tai kasvuympäristö</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p>	<p>-1</p> <p>-1</p>	<p>1</p> <p>1</p>

<p>Kuvaus</p>	<p>Jos lapsi on vuorohoidossa toisessa kunnassa, hän ei tutustu oman kunnan lapsiin, mikä voi heikentää kaverisuhteiden muodostumisen mahdollisuutta.</p>	<p>Kaikki lapset ovat samassa päiväkodissa riippumatta hoitoajoista.</p>
<p>Lasten ja nuorten mahdollisuudet liikuntaan ja liikkumiseen</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Liikunta ja lasten ohjaaminen liikkuvaan elämäntapaan kuuluu normaaliin varhaiskasvatuksen toimintaan. Toteutetaan sekä Ristijärven että Paltamon päiväkodeissa. Ei vaikutusta kummassakaan vaihtoehdossa.</p> <p>Autolla lapsen kuljettaminen Paltamoon hoitoon on ainoa vaihtoehto, mistä syystä hyötyliikunnan mahdollisuus vähenee kodin ja päiväkodin välisillä matkoilla.</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Kuntakeskuksessa asuvien perheiden kohdalla hyötyliikunnan mahdollisuus paranee kodin ja päiväkodin välisillä matkoilla. Toisaalta sivukylillä asuvilla perheillä autolla kuljettaminen on ainoa vaihtoehto.</p>
<p>Lasten ja nuorten ihmissuhteet</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Kaverisuhteet muodostuvat jo päiväkotikäytössä. Toisessa kunnassa hoidossa oleva lapsi ei tutustu oman kunnan lapsiin. Kaverisuhteiden muodostuminen myöhemmin kouluiässä voi olla hankalaa.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Esiopetuksen aloittaessaan lapsi todennäköisesti tuntee ikäluokkansa muut lapset ja on luonut kaverisuhteita heihin.</p>

<p>Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa tai viettää vapaa-aikaa sekä lapsen oikeus lepoon ja leikkiin</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Toiseen kuntaan kuljetusmatkat vähentävät vapaa-aikaa. Matkat Paltamoon voivat vähentää vapaa- ja lepoaikaa.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Vapaa- ja lepoaikaa jää todennäköisesti enemmän.</p>
<p>Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Toiseen kuntaan kuljetusmatkat vähentävät vapaa-aikaa. Osallistuminen harrastuksiin voi olla rajallisempaa.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Osallistumismahdollisuus esimerkiksi harrastuksiin voi helpottua.</p>
<p>Lasten ja nuorten hyvinvointi, terveys ja terveiserot</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Katso edellisten kohtien kuvaukset.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Todennäköisesti hyvinvointia lisäävä vaikutus, kun vapaa- ja lepoaikaa on enemmän.</p>

<p>Lasten ja nuorten turvallisuus tai turvallisuuden tunne</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Pysyvä varhaiskasvatuspaikka tukee lapsen turvallisuuden tunnetta ja kiintymyssuhteiden muodostumista. Vuorohoitoa tarvitseva lapsi hoidetaan vuorohoitoa toteuttavassa päiväkodissa.</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Molemmissa päiväkodeissa lapsi on fyysisesti ja psyykkisesti turvallisessa ympäristössä.</p>
<p>Vaikutukset lasten ja nuorten perheiden aikuisiin</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-2</p> <p>-2</p> <p>Kuljetuksen järjestäminen voi lisätä huoltajien stressiä. Ajallista resurssia aiheutuu, jos kuljetusmatka ei ole huoltajan työmatkan varrella.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Kuljetusmatkat ovat kohtuullisia myös Ristijärven sivukylillä asuville perheille. Ristijärvi on kuitenkin pinta-alaltaan pieni.</p>
<p>Vaikutukset perheiden elintason, toimeentuloon ja taloudelliseen tilanteeseen</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p>	<p>-1</p> <p>-1</p>	<p>2</p> <p>2</p>

<p>Kuvaus</p>	<p>Pitkät kuljetusmatkat voivat olla perheille taloudellinen este. Vuorohoidon järjestäminen toisessa kunnassa voi heikentää ristijärveläisten vanhempien monipuolisempia työllistymismahdollisuuksia.</p>	<p>Ristijärven huoltajille voi tarjota monipuolisemmin erilaisia työllistymismahdollisuuksia. Kuljetuskustannukset pienemmät. Kuljetusmahdollisuudet yhdenvertaisemmat perheille.</p>
<p>Vaikutukset varhaiskasvatukseen ja lasten mahdollisuudet osallistua ja saada laadukasta varhaiskasvatusta</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>0</p> <p>0</p> <p>Vuorohoitopaikka ostetaan Paltamosta sitä tarvitseville lapsille. Ei muutosta nykytilanteeseen.</p> <p>Muualle suuntautuvat huoltajien työmatkat: Hyrynsalmi ei voi tarjota vuorohoitopalvelua muiden kuntien lapsille.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Varhaiskasvatus järjestetään Ristijärvellä kaikille lapsille riippumatta hoitoajoista. Osallistumismahdollisuudet yhdenvertaiset.</p>
<p>Vaikutukset lasten ja nuorten opetukseen ja koulunkäyntiin</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>Esiopetus- ja perusopetusikäisten lasten vuorohoidossa kulkemisesta Paltamossa aiheutuu lapselle pitkiä päiviä. Voi vaikuttaa oppimiseen ja koulussa jaksamiseen.</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>Esiopetus- ja kouluikäisille vuorohoito on lähellä.</p>
<p>Lasten, nuorten ja perheiden arjen sujuvuus</p>		

Lyhyt aikaväli	-1	1
Pitkä aikaväli	-1	1
Kuvaus	Kuljetukset voivat hankaloittaa perheiden arkea.	Perheille useimmissa tapauksissa mahdollistaa sujuvampaa arjen.
Moninaisten lasten ja nuorten yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja syrjimättömyys (ml. alueelliset erot)		
Lyhyt aikaväli	-1	2
Pitkä aikaväli	-1	2
Kuvaus	Tuen tarpeisen lapsen saama tuki saattaa jäädä vaillinaiseksi (ainakin aluksi) varahoitopaikassa, jos resurssia ei voida järjestää yksilöllisen tarpeen mukaan. Tiedonsiirto päiväkotien välillä on avainasemassa.	Lapsen varhaiskasvatuspaikka ja tuki järjestetään pysyvästi samassa paikassa ja lähellä lapsen kotia. Lapsen eheä kasvun polku voi toteutua ja nivelvaiheet lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ovat sujuvampia kunnan yhteisten käytänteiden vuoksi.
Päätöksen kohteena olevien lasten ja nuorten arviot vaikutuksista		
Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	0	1
Kuvaus	Paltamon päiväkodissa on ollut kivaa. Lapsi kokee olevansa usein väsynyt.	Saukonsilmussa on kivaa. Kaverit ja leikkiminen on kivaa.

8 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta

Lapselle varhaiskasvatuspaikan sijainnilla ei sinällään ole teknisesti ajateltuna merkitystä. Sekä Ristijärven että Paltamon varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatukseen ja Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, molemmissa työskentelee koulutettua henkilökuntaa ja molempien kuntien päiväkodit ovat tiloiltaan hyväkuntoisia ja nykyaikaisia. Sen sijaan kotikunnan päiväkodin toimintaan säännöllisellä osallistumisella on merkitystä lapsen sosiaalisten suhteiden muodostumisen kannalta. Kaverisuhteita syntyy jo päiväkodissa ja parhaimmillaan lapsi on jo tutustunut tuleviin luokkakavereihinsa ennen kouluun siirtymistään. On tärkeää, että lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen ja oppimisen näkökulmasta kasvun polusta rakentuu jo varhaisvuosista alkaen eheä jatkumo. Nivelvaiheet varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen toteutuvat sujuvammin kunnassa olevien käytänteiden, kuten yhteisen erityisopettajuuden, ansiosta.

Riippuen perheen asuinpaikasta ja huoltajien työpaikan sijainnista naapurikuntaan järjestetty vuorohoitopaikka voi tuoda joustavuttaa perheen arkeen. Kaikille perheille lapsen kuljettaminen ei kuitenkaan ole mahdollista ja haja-asutusalueen vähäiset julkisen liikenteen vuorot eivät tarjoa ratkaisua asiaan. Tilanne voi estää huoltajan työllistymisen, jos tarjolla on vuorotyötä. Kaikilla perheillä ei ole tukiverkostoja, jotka voisivat auttaa lasten hoidossa. Tällaiset tekijät voivat vaikuttaa perheiden mahdollisuuteen asua Ristijärvellä tai uusien perheiden muuttohalukkuuteen Ristijärvelle. Lapsiperheiden huomioiminen, turvallinen ja virikkeellinen kasvupaikka sekä laadukkaiden peruspalvelujen saavutettavuus tuodaan vahvasti esille Ristijärven kuntastrategiassa.

Aiempi vuorohoidon järjestämistä koskeva vaikutusten ennakoarviointi on tehty vuonna 2024 tilanteessa, kun varhaiskasvatuksen henkilöstötilanne on ollut huonompi. Arvioinnissa tuodaan esille huoli henkilöstön lakisääteisestä riittävydestä arkipäiville. Tämän hetken ja tulevaisuuden näkymät ovat sen sijaan erilaiset. Varhaiskasvatuksessa on riittävästi henkilökuntaa ja lapsia maltillinen määrä. Vuorohoidon palaamisella omaksi toiminnaksi on myös tulevaisuudessa työllistävä vaikutus kunnassa.

Vuorohoidon järjestämismahdollisuuksien uudelleen tarkastelu on ajankohtainen. Paltamon kanssa ostopalvelusopimus voi jatkua. Muista lähikunnista Hyrynsalmelle suuntautuvan kodin ja työpaikan välisen työmatkan sekä huoltajan työaika- ja työmatkajärjestelyjen takia on pyydetty lapsille vuorohoitopaikkaa Hyrynsalmen varhaiskasvatuksesta, mutta sieltä on vastattu, ettei järjestely ole mahdollinen.

Vuorohoidosta aiheutuu kunnalle kuluja riippumatta siitä, tarjoaako kunta palvelun itse tai ostopalveluna. Kustannuslaskelmien perusteella erot eivät tiedossa olevan vuorohoitolasten määrän mukaan ole kovinkaan suuria. Jos vuorohoidon päätetään järjestää jälleen omana toimintana, Saukonsilmu voisi toimia laajennetuina aukioloajoin. Jos taas ostopalvelua Paltamoon jatketaan, siellä jatkavat vuorohoidossa jo olevat lapset. Edelleen haasteena tässä tilanteessa on se, että kaikilla perheillä ei ole lapsen kuljetusmahdollisuutta.

9 Päätösesitys

Vuorohoidon tarpeesta on tehty varhaiskasvatuksen asiakasperheille kysely talvikauden 2025-2026 aikana ja järjestämismahdollisuuksista on tehty tarpeeseen nähden kustannuslaskelmat. Tässä päätöksenteon vaikutusten ennakoarvioinnissa on tehty vertailua nykyisen järjestelyyn eli ostopalvelun jatkumisen ja vuorohoidon järjestämisen kunnan omana toimintana välillä.

Kunnanhallitus päättää Ristijärven vuorohoidon järjestämisestä 1.8.2026 alkaen.

10 Päätösesityksen hyväksyjät